

dom midlertidigt har fraflyttet den fælles husstand. Det samme gælder, hvis en af parterne på grund af alder eller sygdom er flyttet på plejehjem el.lign. Der foreslås derfor indsat en dispensationsbestemmelse, der giver ministeren for skatter og afgifter mulighed for at tillade, at de lempelige afgiftssatser anvendes i sådanne tilfælde.

Af gaver til en samlevende ægtefælle svares gaveafgift efter samme skala, som anvendes ved beregning af arveafgift.

Ydes gaven derimod til en ugift samlever, beskattes gaven efter gældende regler som almindelig indkomst.

En lempelse af beskattningen af gaver mellem ugifte samlevende vil give parterne store muligheder for skattetænkning.

Forslagsstillerne finder derfor ikke, at der bør gennemføres lempelser i beskattningen af gaver mellem ugifte samlevende.

Ægteskabsudvalgets forslag til ændring af arveafgiftsloven

Den gældende dispensationsbestemmelse findes i arveafgiftslovens § 3, stk. 6.

Ægteskabsudvalget foreslog i betænkningen fra 1980, at bestemmelsens 1. punktum blev ændret til følgende:

»Stk. 6. Hvis arvingen og arvelader ved dennes død havde fælles husstand og økonomisk fællesskab af ikke uvæsentligt omfang, kan ministeren for skatter og afgifter bestemme, at arveafgiften svares efter en lavere afgiftssats end den, arvingens familieforhold til arveladeren vil betinge. Det samme gælder, hvis arvingen var økonomisk afhængig af arveladeren. I særlige tilfælde kan ministeren bestemme, at de for efterladte ægtefæller eller børn gældende afgiftsregler bringes i anvendelse.«

Udvalgets forslag adskiller sig på flere punkter fra det her fremsatte forslag.

Udvalget lægger dog – ligesom forslagsstillerne – afgørende vægt på, at det gennem tilstedeværelsen af et testamente objektivt kan konstateres, at parterne har haft en følelse af en vis samhörighed.

De vigtigste forskelle mellem de to forslag er følgende:

a. Det fremsatte forslag sikrer de samlevende et egentligt retskrav på fuld ligestilling med ægtefæller (op til 500.000 kr.). Udvalget foreslår kun én dispensationsbestemmelse. Efter udvalgets forslag skal der kun i særlige tilfælde anvendes samme afgiftssats som for ægtefæller.

b. Efter det fremsatte forslag stilles der krav om 2 års fælles husstand. Udvalget foreslår ingen varighedskrav.

c. Det fremsatte forslag stiller ikke krav om økonomisk fællesskab af et vist omfang.

Der er ovenfor under beskrivelsen af det fremsatte forslag gjort nærmere rede for baggrunden for den valgte udformning af forslaget.

Der skal derfor her blot gøres nogle få tilføjelser.

Ægteskabsudvalgets forslag om skønsmæssige nedslag vil gøre det nødvendigt at opstille komplicerede regler for beregningen af nedslaget. Det vil være meget vanskeligt at udbrede kendskabet til disse regler i befolkningen. De nugældende dispensationsregler er således formentlig ganske ukendte for stort set samtlige 450.000 ugifte samlevende.

Det bemærkes herved, at det er udvalgets tanke, at der skal foretages en konkret vurdering. Der skal være mulighed for nedsættelse til afgiftssats B, afgiftssats A samt til den særlige skala for ægtefæller. Der skal være mulighed for at nedsætte afgiften for hele arven og for en del af denne. Endvidere er det udvalgets tanke, at der skal tages hensyn til, om parterne af juridiske grunde har været forhindret i at indgå ægteskab.

Ved en enkel lovbestemmelse vil det være muligt at nå ud til en langt større del af befolkningen.

Ægteskabsudvalget finder ikke, at der bør stilles krav om, at samlivet har haft en vis varighed. Kravet om økonomisk fællesskab vil dog i praksis virke som en varighedsgrænse. Varighedsgrænsen bliver derved ganske flydende.

Det vil være betydeligt mere praktisk at anvende en fast grænse på 2 år som i det fremsatte forslag.

Endelig bemærkes, at kravet om økonomisk fællesskab i visse tilfælde vil bevirke, at dispensationsmuligheden bliver snævrere end efter de nugældende regler. Efter de gældende regler lægges der ikke vægt på det personlige eller følelsesmæssige forhold mellem parterne. En arving, der har haft fælles husstand med den afdøde i mindst 10 år – uden at der har foreligget økonomisk fællesskab af et ikke ubetydeligt omfang – vil således efter de gældende regler få arveafgiften beregnet efter afgiftssats A. Et sådant forhold vil ikke være omfattet af ægteskabsudvalgets forslag.